

Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia koncepcji programowo – przestrzennej Parku Ludowego im. Wincentego Witosa w Bydgoszczy

I. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest wykonanie koncepcji programowo – przestrzennej Parku Ludowego im. Wincentego Witosa (Park) w Bydgoszczy wraz z wizualizacją, szacunkiem kosztów inwestycyjnych i eksploatacyjnych, wykonanie inwentaryzacji dendrologicznej wraz z gospodarką drzewostanem i inwentaryzacji przyrodniczej. Łączna powierzchnia parku wynosi ok. 4,8 ha. Koncepcją należy objąć obszar wydzielony miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego pod Park, obejmujący grunty we władaniu Miasta (działki nr 19/6, 19/10 (część), 18/6, obręb 146), z wyłączeniem terenu, który jest w użytkowaniu innych podmiotów. Obszar opracowania oznaczono kolorem czarnym, natomiast teren wyłączony, o którym mowa powyżej, oznaczony jest kolorem niebieskim na załączonej mapie.

1. W projektach i koncepcji należy:

- przeprowadzić szczegółową kwerendę archiwalną zbiorów Archiwum Państwowego w Bydgoszczy w zakresie materiałów dotyczących historii terenu na którym znajduje się Park, z uwzględnieniem materiałów przekazanych przez zamawiającego,
- uwzględnić wytyczne konserwatorskie,
- oprzeć prace projektowe o zgromadzone dane archiwalne, istniejące uwarunkowania terenowe i walory przyrodnicze Parku,
- w projektach rewaloryzacji terenu objętego opracowaniem jako rolę nadrzędną przyjąć aspekty: przyrodniczy, historyczny i społeczny,
- uwzględnić fakt, że Park powstał na terenie dawnego cmentarza,
- uwzględnić konieczność retencjonowania wody na terenie Parku, wynikającej z koncepcji MWiK Sp. z o.o., dotyczące programu retencji wody opadowej w Bydgoszczy na terenach zieleni.

2. Zamawiający przekaze Wykonawcy aktualną mapę sytuacyjno-wysokościową do celów informacyjnych i do celów projektowych dla terenu opracowania.

3. W koncepcji projektowej należy przewidzieć taki rodzaj konstrukcji i lokalizacji elementów zagospodarowania, aby zminimalizować na etapie realizacji (zwłaszcza w rejonie starodrzewu i pomników przyrody) prace budowlane prowadzone ciężkim sprzętem.

4. Na terenie opracowania i przyległych od strony ul. Piotrowskiego obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (dostępne na stronie <http://www.mpu.bydgoszcz.pl/>), tj. Uchwała Nr XIII/201/11 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 29 czerwca 2011 r., w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście – Sielanka” w Bydgoszczy oraz Uchwała Nr XXXVI/784/04 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 4 listopada 2004 r., w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Śródmieście w Bydgoszczy w rejonie ul. Ogińskiego - proponowane rozwiązania muszą uwzględniać ich wytyczne. Należy uwzględnić między innymi obsługę nieruchomości przy ul. Piotrowskiego od strony Parku i ścieżkę rowerową, itd.

Propozycje plastyczne bardziej eksponowanych obiektów i elementów Parku projektant jest zobowiązany wykonać w formie 2D oraz wizualizacji 3D (min. pięć obiektów lub elementów).

5. Wykonawca powinien wziąć udział w konsultacjach społecznych w celu zapoznania się z opinią społeczną.

II. Wytyczne do opracowania koncepcji

W pierwszym etapie prac Wykonawca będzie zobowiązany przedstawić trzy wstępne szkice koncepcyjne, dla każdej z dwóch wersji, o której mowa poniżej, z których wybrany zostanie jeden i po zatwierdzeniu przez uprawnionych przedstawicieli Zamawiającego (np. powołany przez Zamawiającego do tego celu zespół) będzie przedmiotem dalszych prac koncepcyjnych.

Przedmiot opracowania należy wykonać w dwóch wersjach. Jedną z elementami zapewniającymi retencjonowanie wód opadowych przewidzianych w koncepcji MWiK Sp. z o.o., o których mowa powyżej, drugą bez tych elementów.

Każda z ww. wersji powinna umożliwiać dokonanie przez Zamawiającego wyboru do ewentualnej realizacji rewitalizacji w wariantach cenowych około: 7 mln zł, 5 mln zł i 3 mln (brutto), w zależności od ostatecznej decyzji Zamawiającego. Powyższe wariantowanie powinno umożliwić dokonanie wyboru, które z elementów zagospodarowania podlegałyby realizacji. Każdy z wariantów powinien zapewnić atrakcyjność zrewaloryzowanej przestrzeni dla mieszkańców. Zatem w wariantowaniu należy przewidzieć zasadę realizacji programów w danej kategorii, bardziej rozbudowanych bądź mniej lub zasadę wyboru elementów zagospodarowania wg cen (np. urządzenie ścieżki zdrowia może przewidywać więcej elementów lub mniej albo elementy droższe lub tańsze). Niemniej należy przewidywać wyłącznie elementy zagospodarowania o wysokiej jakości, odporne na zniszczenia i trwałe w eksploatacji tj. nie wymagające ponoszenia wysokich nakładów na ich konserwację i naprawy.

Należy przewidzieć do likwidacji istniejącą muszlę koncertową i fontannę, a do adaptacji lub likwidacji widownię. Ta część Parku powinna ulec największym przekształceniom i w niej należy kumulować nowe elementy zagospodarowania, np. w zakresie retencjonowania wód, oczka wodnego z fontanną, placu zabaw, przestrzeni przygotowanej do sceny mobilnej, itp.

1. Zakres terenowy:

- przedmiotem opracowania koncepcyjnego należy objąć teren wg załącznika graficznego, obszar opracowania oznaczono kolorem czarnym, natomiast teren wyłączony z rewitalizacji, oznaczono kolorem niebieskim na załączonej mapie.
- zakres opracowania obejmuje działki gminne nr: 19/6, 19/10 (część), 18/6, obręb 146, o łącznej powierzchni ok. 4,8 ha, po granicy wyznaczającej Park przez mpzp (oznaczenie terenu 25 ZP, z wyłączeniem terenu, który jest w użytkowaniu innych podmiotów (korty tenisowe i plac zabaw przedszkola),
- w koncepcji należy ustalić główne wejścia do Parku opierając się na uwarunkowaniach istniejących oraz historycznych terenu, wygodnym skomunikowaniu z dojazdami od strony zabudowy oraz z zewnętrznym układem komunikacyjnym. Wejścia od strony ul. Markwarta należy zaszyfrować jako imitację wejść bramowych poprzez zastosowanie odpowiednich elementów małej architektury lub elementów roślinnych.

Kompozycja przestrzenna, w tym założenia zieleni powinny uwzględniać uwarunkowania terenowe (ukształtowanie terenu, zachowany układ przestrzeni i komunikacji, istniejącą zieleń), historyczne oraz wynikające z przewidywanych funkcji, sposobu jego użytkowania oraz zewnętrznych powiązań komunikacyjnych. Jako nadrzędną dla kompozycji wartość należy przyjąć cenne elementy zieleni i prace projektowe prowadzić z założeniem zachowania jej najcenniejszych zasobów.

2. Program funkcjonalno-użytkowy:

Program użytkowy Parku powinien zaspokajać współczesne, zróżnicowane potrzeby wypoczynku dla wszystkich grup wiekowych mieszkańców dzielnic przyległych do Parku jak i innych mieszkańców Bydgoszczy.

Podczas projektowania docelowych rozwiązań należy zwrócić szczególną uwagę na zagospodarowanie stref wejściowych i prawidłowego systemu komunikacji. Park stanowi swoiste przejście pomiędzy sąsiadującymi z nim kwartałami zabudowy, więc istotne jest skonstruowanie takiego systemu komunikacji, który pozwoli na swobodny ruch pieszych.

Ponadto w zamyśle Zamawiającego park wraz z bezpośrednio sąsiadującymi obiektami oraz usytuowanymi w pobliżu (Ogród Jagiełły, skwer Leszka Białego, skwer Turwida, skwer im. Kopernika, Park Jana Kochanowskiego) będzie stanowił część tzw. zielonej osi Śródmieścia. W związku z tym projektant jest zobowiązany do analizy programu funkcjonalno - użytkowego ww. terenów celem stworzenia obiektu o odmiennym, swoistym charakterze, jednocześnie pozostającym integralnym elementem wspomnianej osi.

W ramach projektu należy w szczególności:

- uwypuklić wszelkie istniejące walory terenu – od historycznych po przyrodnicze, zaakcentować rolę parku jako części składowej zielonej osi Śródmieścia,
- projekt powinien przewidywać prawidłową relację obiektu z otoczeniem oraz właściwe ich skomunikowanie,
- należy zaprojektować obiekt o różnorodnej ofercie programowej zapewniającej atrakcyjny wypoczynek oraz pełne wykorzystanie walorów terenowych, wyróżniające ten teren spośród innych obiektów zieleni miejskiej w Śródmieściu (nie należy powielać funkcji zorganizowanych na najbliższych terenach zieleni, a jeżeli będzie to niezbędne należy stosować elementy o charakterze wyróżniającym obiekt),
- należy przewidzieć sposób i formę zaakcentowania roli patrona Parku,
- zaakcentować strefy wejściowe w sposób zachęcający do wejścia do Parku,
- w programie funkcjonalno-użytkowym Parku należy uwzględnić również zadania edukacyjne, np. powiązane z walorami przyrodniczymi i historycznymi; należy określić formę oraz elementy zagospodarowania terenu dla potrzeb w/w zadań,
- w wewnętrznym schemacie komunikacyjnym należy uwzględnić rolę istniejących „przedeptów” - ocenić, które należy wykorzystać, a które usunąć i zaprojektować elementy, które będą zapobiegać ich ponownemu powstawaniu (np. bariery architektoniczne powiązane z kompozycją zieleni), schemat komunikacyjny powinien także zapewnić obsługę techniczną terenów zieleni oraz nieruchomości przy ul. Piotrowskiego od strony Parku i ścieżkę rowerową wynikające z ustaleń mpzp,
- przeanalizować teren i zaprojektować lokalizację urządzeń zabawowych dla dzieci i siłowni zewnętrznej; wskazane jest zlokalizowanie siłowni, w pobliżu terenów użytkowanych przez inne podmioty w celu rozszerzenia oferty sportowo-treningowej (obecne korty tenisowe),
- zaplanować ścieżkę zdrowia z możliwością jej połączenia z innymi ciągami o nawierzchni mineralnej w celu wyznaczenia również tras biegowych.
- wyznaczyć obszar dla rekreacji zwierząt (kynopark) np. w części północno-wschodniej Parku,
- zmodernizować górkę saneczkową, w taki sposób aby była ona atrakcyjna we wszystkich porach roku (wyznaczyć funkcje sezonowe),
- przewidzieć przestrzeń dla sceny mobilnej, jako alternatywę do zastosowania w wersji bez retencjonowania wód opadowych,
- proponowane rozwiązania muszą gwarantować zatrzymanie wód deszczowych na terenie opracowania.

3. Elementy zagospodarowania terenu

Projekty powinny uwzględnić wysoki standard estetyczny i użytkowy, trwałość oraz możliwość łatwego utrzymania wszystkich elementów zagospodarowania i wyposażenia Parku, to jest:

- układ i rodzaj nawierzchni drogowych, z uwzględnieniem ich walorów użytkowych, ułatwiających utrzymanie estetyki i sprawności użytkowej przejść pieszych w okresie całego roku oraz umożliwiających tzw. ruch techniczny dla pojazdów służb komunalnych i wykonawczych zajmujących się utrzymaniem Parku; projekt powinien zakładać wymianę

nawierzchni asfaltowych na naturalne (główne ciągi piesze z kamienia, kostki lub płyt granitowych, uszlachetnionych płytek chodnikowych etc., a ścieżki o mniejszym znaczeniu o nawierzchni żwirowej), trasy rolkowe o gładkiej nawierzchni), należy przewidzieć adaptację ścieżek wykonanych z uszlachetnionych nawierzchni z kostki brukowej, zrealizowanych w ostatnich latach,

- ścieżkę zdrowia projektować z wykorzystaniem ścieżek o nawierzchni mineralnej oraz trawiastej,
- budowę poidel dla ptaków (przy braku oczka wodnego),
- montaż dozowników na woreczki do psich odchodów,
- oznakowanie terenu (np. piktogram) wykluczające niszczenie trawników, poruszanie się rowerów i zwierząt w miejscach niedozwolonych,
- wyznaczenie terenu do rekreacji zwierząt (kynoparku),
- utworzenie miejsc na postój rowerów,
- wskazanie terenu do prowadzenia lekcji na świeżym powietrzu,
- wskazanie ścieżki edukacyjnej dla dzieci,
- wyznaczenie torów przeszkód dla dzieci,
- budowę altany lub innej formy schronienia przed deszczem,
- likwidację muszli koncertowej wraz z widownią lub częściowe pozostawienie widowni po analizie jej stanu technicznego z propozycją utworzenia w miejscu muszli koncertowej miejsca dla ustawienia sceny mobilnej lub budowę placu zabaw i urządzeń rekreacyjno – sportowych (np. siłownia na wolnym powietrzu),
- zmniejszenie powierzchni nawierzchni utwardzonych oraz zwiększenie powierzchni zieleni w taki sposób, aby zieleń stanowiła co najmniej 70 % powierzchni terenu Parku,
- przebudowę istniejącej fontanny i nadanie jej atrakcyjnej formy architektonicznej albo w ramach retencjonowania wód opadowych z projektu MWiK Sp. z o.o. lub budowę oczka wodnego oraz zaprojektowanie w sąsiedztwie spokojnego miejsca do wypoczynku, ewentualnie z fontanną pływającą,
- analizę terenu pod względem ewentualnej możliwości usytuowania tzw. suchej fontanny, w przypadku nie zrealizowania projektu MWiK Sp. z o.o., jako dekoracyjnego elementu atrakcyjnego dla dzieci; element należy sytuować z miejsca nasłonecznionym, poza zadrzewieniami, aby unikać zaśmiecania fontanny opadającymi liśćmi,
- zaplanować naturalną retencję wód opadowych również w przypadku realizacji projektu MWiK Sp. z o.o.;
- elementy drobnych form architektonicznych, stanowiące wyposażenie parku, np. ławki, kosze, stojaki na rowery, pergole, ogrodzenia, murki, tablice informacyjne itp., z propozycją ich formy plastycznej (w formie zdjęć, opisów technicznych itp.); należy uwzględnić charakter nawiązujący do otoczenia i uwarunkowań historycznych; zaproponowane elementy powinny być wykonane z trwałych (odporne na zniszczenia) materiałów, regulaminy, system informacji (odpowiednie oznakowanie np. o ruchu rowerowym, możliwości wprowadzania na teren Parku zwierząt domowych),
- wprowadzenie możliwości zastosowania monitoringu wizyjnego wybranych obiektów i rejonów Parku,
- elementy informacji wizualnej ułatwiającej orientację w terenie, w powiązaniu z systemem informacji miejskiej,
- przebudowę oświetlenia związaną z nowym zagospodarowaniem Parku – istniejące oświetlenie należy przewidzieć do likwidacji,
- zachowanie starodrzewu i innych cennych elementów zieleni oraz wyeksponowanie pomników przyrody,
- wyposażenie placu zabaw i siłowni na wolnym powietrzu, projekt placu zabaw powinien przewidywać: elementy drewniane urządzeń wykonane z drewna klejonego, ogrodzenie placu w formie nawiązującej do otoczenia i wyznaczonego stylu elementów małej

architektury, uwzględnić różne grupy wiekowe użytkowników, wyposażenie placów zabaw i nawierzchnie pod ww. urządzeniami powinny uwzględniać normy: PN-EN 1176-1:2009P, PN-EN 1176-2:2009P, PN-EN 1176-3:2009P, PN-EN 1176-4:2009P, PN-EN 1176-5:2009P, PN-EN 1176-6:2009P, PN-EN 1176-7:2009P, PN-EN 1176-8:2009P, PN-EN 1176-9:2009P, PN-EN 1176-10:2009P, PN-EN 1176-11:2009P, PN-EN 1177:2009P, PN-EN 14974+A1:2010E,

- spójność kompozycyjną, kolorystyczną oraz materiałową wszystkich elementów.

4. Zieleń.

Przed przystąpieniem do prac projektowych niezbędne jest wykonanie szczegółowej inwentaryzacji dendrologicznej wraz z gospodarką drzewostanem istniejącym, zawierającą ocenę stanu zdrowotności drzew, wskazującą zakres prac pielęgnacyjnych zabezpieczających istniejący drzewostan, z określeniem niezbędnych wycinek. Opracowanie powinno zostać wykonane zgodnie z wytycznymi:

- szczegółowa inwentaryzacja zieleni powinna umożliwić opracowanie projektu gospodarki drzewostanem i w konsekwencji projektu wycinek, w zakresie niezbędnym do uzyskania decyzji o zezwoleniu na usunięcie wskazanych drzew i krzewów,
- w inwentaryzacji poza określeniem gatunków i odmian drzew i krzewów, parametrów wielkości (wysokość, zasięg korony – średnica, obwód i średnica pnia na wys. 1,30 m, a w przypadku krzewów – wysokość, ilość szt. w grupie, powierzchnia grupy, rozstaw-za-gęszczenie) należy określić również strukturę wiekową drzewostanu (w przedziałach wiekowych) oraz ocenić jego stan zdrowotny i techniczny (punktowo lub procentowo, ewentualnie z krótkim opisem uzupełniającym), a ponadto wskazać elementy drzewostanu do usunięcia ze względów zdrowotnych oraz zalecane do usunięcia ze względów kompozycyjnych,
- inwentaryzacja powinna być wykonana na aktualnym planie sytuacyjno – wysokościowym w skali 1:500 i 1:250 oraz zawierać istniejący drzewostan niezależnie od jego wieku, w tym drzewa, krzewy i byliny,
- zachowanie różnorodności gatunkowej, która powinna stanowić podstawę do budowy przyrodniczej ścieżki dydaktycznej, możliwe usunięcie starych drzew o złym stanie zdrowotnym i drzew - samosiewów, które uniemożliwiają wzrost i rozwój cenniejszych gatunków; do usunięcia należy przeznaczyć również całe powierzchnie starych skupin krzewów gęsto przerośniętych samosiewem,
- na terenie Parku znajdują się pomniki przyrody:
  - kasztanowiec zwyczajny (*Aesculus hippocastanum*), o obwodzie 525 cm, rosnący na nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka ewidencyjna nr 19/10, obręb 146, w Parku Ludowym im. Wincentego Witosa w Bydgoszczy. Drzewo uznano za pomnik przyrody w 1991 roku, na podstawie punktu 93 załącznika do rozporządzenia Nr 11/91 Wojewody Bydgoskiego z dnia 1 lipca 1991 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego (Dz. Urz. Woj. Bydg. Nr 15, poz. 120), chronionych na podstawie uchwały Rady Miasta Nr LXII/1300/14 z dnia 24 września 2014 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. poz. 2720),
  - dwa dęby szypułkowe o nazwach: „Ryszard” (ob. 280 cm) i „Jakub” (272), rosnące na nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka ewidencyjna nr 19/10, obręb 146, w Parku Ludowym im. Wincentego Witosa w Bydgoszczy, chronionych na podstawie uchwały Rady Miasta Nr LXIII/608/09 z dnia 25 lutego 2009 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 33, poz. 695). Pomniki przyrody należy zaakcentować poprzez zastosowanie oznaczenia (np. głązy z wygrawerowaną tablicą informacyjną).

Podstawą do przyjęcia konkretnych rozwiązań koncepcyjnych będzie inwentaryzacja przyrodnicza przygotowana przez autora koncepcji w niżej przedstawionym zakresie.

1. Rozpoznanie w zakresie występowania danych gatunków ptaków i siedlisk ptaków, obejmujące:
  - oznaczenie drzew dziuplastych (z informacją w tym zakresie w inwentaryzacji dendrologicznej),
  - inwentaryzacja gniazd ptasich z oznaczeniem drzew i krzewów, na których stwierdzono gniazda (z informacją w tym zakresie w inwentaryzacji dendrologicznej),
  - inwentaryzacja skrzynek lęgowych, wraz z ich wyczyszczeniem (usunięciem gniazd) i ustaleniem na tej podstawie, czy skrzynka była zasiedlona i jeżeli to możliwe ustalenie gatunku ptaka zasiedlającego daną skrzynkę (z informacją w tym zakresie w inwentaryzacji dendrologicznej),
  - obserwacje w zakresie występowania danych gatunków ptaków w okresie: wrzesień – październik.
2. Rozpoznanie w zakresie występowania nietoperzy, obejmujące:
  - inwentaryzację skrzynek dla nietoperzy (z informacją w tym zakresie w inwentaryzacji dendrologicznej),
  - przeprowadzenie nasłuchów, obserwacje w zakresie występowania danych gatunków nietoperzy, zależnie od aktywności dobowej danych gatunków w okresie: wrzesień - październik.
3. Rozpoznanie w zakresie występowania innych grup zwierząt (ssaki w tym jeże i wiewiórki, płazy i gady), obejmujące:
  - oględziny parku prowadzone w różnych godzinach w ciągu doby, zależnie od aktywności dobowej danych gatunków,
  - wskazanie siedlisk rzeczywistych i potencjalnych gatunków zinwentaryzowanych i mogących potencjalnie występować w Parku.
4. Inwentaryzacja przyrodnicza powinna zostać przygotowana na podstawie oględzin terenu, z zastosowaniem metodologii gwarantującej rzetelną ocenę stanu rzeczy. Celem uzupełnienia danych przyrodniczych i możliwości szerszej analizy tematu Miasto Bydgoszcz dostarczy Wykonawcy zadania posiadane dane przyrodnicze dot. ww. Parku.
5. Zarówno informacje przyrodnicze zebrane w 2016 r. jak i dane przekazane przez Miasto Bydgoszcz powinny zostać uwzględnione w trakcie prac koncepcyjnych, jako wytyczne umożliwiające skuteczną ochronę przyrody w Parku.
6. W przypadku stwierdzenia występowania gatunków chronionych koncepcja powinna precyzować zakres działań w stosunku do danych siedlisk/ stanowisk gatunków:
  - czy chronimy,
  - na jakich zasadach chronimy,
  - jeżeli niszczymy siedlisko, to które, dlaczego i w jakim zakresie oraz jaka będzie przewidywana rekompensata.
7. W przypadku zniszczenia siedliska gatunku chronionego Wykonawca koncepcji przygotowuje wniosek do RDOŚ dot. uzyskania zgody na zastosowanie odstępstw obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych, zgodnie z wytycznymi art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.). Miasto Bydgoszcz nie dopuszcza możliwości uśmiercania gatunków chronionych.

Wymagane jest wyznaczenie obszarów zadarnionych przerośniętych cebulicą i ich adaptacja w projekcie zieleni.

Koncepcją zieleni należy objąć cały układ roślinności – przede wszystkim drzewostan, ale również i inne elementy roślinne Parku, ze wskazaniem kierunku ich uporządkowania, zabezpieczenia i odtworzenia, a także ich przekształcenia, pod kątem zwiększenia atrakcyjności oraz dostosowania do lokalnych warunków siedliskowych oraz historycznego znaczenia obiektu (rośliny kwitnące, pachnące zwabiające owady i drobne zwierzęta). Projekt powinien przewidywać głównie nasadzenia uzupełniające oraz niezbędne dla podkreślenia rangi istotnych elementów zagospodarowania.

W ramach koncepcji należy:

- zaprojektować formy nowych nasadzeń (dosadzanie krzewów i bylin, drzew z niewielką ilością z uwagi na duże zagęszczenie), w miarę możliwości gatunki rodzime w układach wielopiętrowych,
- zaplanować nasadzenia mające charakter izolacyjny, chroniący wnętrze Parku przed hałasem z ul. Jagiellońskiej i ul. Markwarta oraz zabudowań sąsiadujących z Parkiem od strony wschodniej i zachodniej,
- pozostawić trawniki, które są przerośnięte cebulicami,
- przewidzieć lokalizację rabat bylinowych i kwietników roślin jednorocznych wraz z propozycją ich formy plastycznej i szczegółowym składem gatunkowym; z uwagi na koszty utrzymania rabaty tego typu nie powinny być rozległe i powinny być ograniczone tylko do obszarów wymagających podkreślenia szczególnym charakterem roślinności (ze szczególnym uwzględnieniem roślin atrakcyjnych dla zapylających gatunków owadów),
- zminimalizować kosztowne w utrzymaniu rabaty z roślin jednorocznych, należy tworzyć głównie rabaty z roślin trwałych (krzewy i byliny),
- przewidzieć nasadzenia gatunków dających schronienie i pożywienie ptactwu i małym zwierzętom, wskazać możliwości (gatunki i miejsca) nasadzeń ziołorośli (np. gatunków atrakcyjnych dla motyli i owadów zapylających),
- nową roślinność dostosować również do celów edukacyjnych,
- przewidzieć całkowitą wymianę nawierzchni trawiastych z wyłączeniem obszarów przerośniętych cebulicą, wskazanie nasadzeń z roślin zadarniających w miejscach nieodpowiednich dla prawidłowego funkcjonowania trawników (mieszanka traw z udziałem śmiałka darniowego).

III. Uwagi ogólne dotyczące realizacji przedmiotu zamówienia

- Przedmiot zamówienia winien być opracowany kompleksowo, zawierać wszystkie elementy niezbędne do przygotowania projektu architektonicznego i budowlanego, a następnie oferty przetargowej na realizację całego przedsięwzięcia lub dla poszczególnych jego etapów.
- Wymagane jest przyjęcie takich rozwiązań projektowych aby możliwe było „etapowanie” inwestycji, przy czym realizacja poszczególnych etapów powinna stanowić zamkniętą całość funkcjonalną, użytkową i optyczną.
- Rozwiązania projektowe należy uzgadniać na bieżąco w formie roboczej z przedstawicielami Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Bydgoszczy wskazanymi w treści umowy i na naradach koordynacyjnych.
- Rozwiązania przyjmowane w koncepcji powinny uwzględnić problem ochrony zieleni istniejącej, przy wykonywaniu poszczególnych elementów zagospodarowania należy przyjąć takie rozwiązania, aby uniknąć lub ograniczyć do maksimum w przyszłości użycie ciężkiego sprzętu. Wjazd dużego sprzętu może powodować niszczenie starodrzewu i runa, dlatego większość prac winna być wykonana małym sprzętem z dowozem lub ręcznie.
- Wszystkie materiały niezbędne do realizacji zamówienia jak materiały, badania geotechniczne, uzgodnienia, opinie, ekspertyzy, analizy, itp. Wykonawca pozyskuje własnym staraniem w ramach wynagrodzenia umownego.
- Na etapie koncepcyjnym Wykonawca jest zobowiązany do przygotowania wniosków w celu uzyskania niezbędnych warunków technicznych od gestorów sieci; z wnioskami występować będzie Zamawiający.
- W koncepcji należy przedstawić propozycję sposobu i formy promocji Parku.
- Projekt powinien określić zasady i koszty utrzymania Parku.
- Zamawiający oczekuje określenia w opracowaniu wytycznych do rozwiązań wszelkich zagadnień związanych z przedsięwzięciem. Opracowania muszą być zgodne z obowiązującymi przepisami, Polskimi Normami, wymaganiami technicznymi i zasadami

wiedzy technicznej, które pozwolą na opracowanie kompletnej dokumentacji projektowej. Wykonawca winien na bieżąco uwzględniać w opracowaniach projektowych zmiany w przepisach i zasadach wiedzy technicznej.

- Przedmiot zamówienia powinien być zgodny z przepisami i zasadami wiedzy technicznej obowiązującymi na dzień przekazania.
- Przedmiot zamówienia będzie stanowić podstawę ogłoszenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej. Wykonawca winien dołożyć szczególnej staranności w zapewnieniu zgodności przyjętych rozwiązań z szacowanymi kosztami w celu uniknięcia wzrostu kosztów robót w trakcie dalszej realizacji.
- Zespół projektowy:
  - projektantem wiodącym powinna być osoba z wykształceniem wyższym magisterskim:
z zakresu architektury krajobrazu lub ogrodnictwa o specjalności kształtowanie terenów zieleni,
  - architekci posiadający odpowiednie uprawnienia budowlane (bez ograniczeń) do projektowania w specjalności architektonicznej,
  - projektanci w branży drogowej, wod – kan i elektrycznej, posiadający stosowne uprawnienia.

Do obowiązków Wykonawcy należy uzyskanie pozytywnej opinii dla koncepcji od:

- Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Toruniu delegatura w Bydgoszczy,
- Miejskiego Konserwatora Zabytków,
- Plastyka Miejskiego,
- Wydziału Gospodarki Komunalnej (Referat Zieleni i Ochrony Przyrody) Urzędu Miasta Bydgoszczy,
- i inne wymagane przepisami.